

«кусок из жизни» и так же внезапно обрывает рассказ, которое в фабульном отношении осталось незавершенным. За счет различных форм наррации писатель показывает действительность как нерасчлененный «поток», сотканный не только из реальных событий отдельных людей, но и из событий, касающихся всего общества, истории, культуры. Существенным является то, что автор воплощает в романе не только субъективное отношение к предмету или явлению, индивидуальную истину, но и особенности общественного сознания. С этим связаны многочисленные переходы повествования от «я» к «мы», к выражению определенной общей точки зрения (точек зрения), которая не всегда может совпадать с точкой зрения самого автора. Таким образом, не только пространственные, но и темпоральные параметры значительно раздвигают авторский дискурс в романе «Портрете Дориана Грея», предоставляя романного жанра большую широту по сравнению с модернизмом. Среди читающей публики в уайльдском романе оказались не только ценители литературы, но и самые разнообразные представители социума. Таким образом, через систему риторических форм, обращенных к читателям, Оскар Уайльд вступает в диалог со всем поколением, с обществом, с эпохой, с божественной жизнью.

Ключевые слова: Оскар Уайльд, модернизм, наррация, жанр, ирония.

A. Shtepa. The place of artistic details in the narrative structure of the novel. – Article.

Summary. The article considers the place of artistic details in the narrative structure of the novel. It is established that time and space in the novel lose certainty and completeness, their forms appear in the dynamics, primarily due to narrative strategies. Oscar Wilde lays in the “distance of a free novel” dynamism and mobility of the world itself. In the novel we find a combination of narrative forms belonging to different genres of literature. An objective story about the lives of the characters are given in the form of an epic story. Author’s lyrical digressions, philosophical reflections, monologues of heroes are based on laws of a lyrical kind of literature. However, it should be noted the presence in the novel of elements of dramatization. Some scenes are created in a dramatic way. The combination of different types and forms of narrative testifies to the writer’s active search for realistic means of comprehending the world and man, to the multifaceted disclosure of life, and to the formation of novel forms in literature at the beginning of the 19th century. The author seems to suddenly start the story, snatches a “piece of life” and just as suddenly breaks off the story, which in the plot is left unfinished. Due to various forms of narration, the writer shows reality as an indivisible “stream”, woven not only from the real events of individuals, but also from events that affect society, history, culture. It is essential that the author embodies in the novel not only the subjective attitude to the object or phenomenon, individual truth, but also the peculiarities of social consciousness. Numerous transitions of the narrative from “I” to “we” are connected with this, to the expression of a certain general point of view (points of view), which may not always coincide with the point of view of the author himself. Thus, not only spatial but also temporal parameters significantly push the author’s discourse in the novel “Portraits of Dorian Gray”, giving the novel genre a greater breadth compared to modernism. Among the readership in Wilde’s novel were not only connoisseurs of literature, but also a variety of society. Thus, through a system of rhetorical forms addressed to readers, Oscar Wilde enters into a dialogue with the whole generation, with society, with the era, with bohemian life.

Key words: Oscar Wilde, modernism, narration, genre, irony.

УДК 811.111

А. Л. Штена

аспірантка кафедри світової літератури

Полтавський педагогічний університет імені В. Г. Короленка

м. Полтава, Україна

ЯКІСТЬ ВИКЛАДАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ СТУДЕНТАМ ЕКОНОМІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ

Анотація. Стаття присвячена актуальній темі якості викладання майбутнім фахівцям з економіки дисципліни «Англійська мова за професійним спрямуванням». У статті аналізується якість результативного викладання англійської мови за професійним спрямуванням за допомогою нових професійно-орієнтованих технологій навчання. Автор доходить висновку, що саме під час перекладу економічних текстів не слід забувати про те, що лексика економічного спрямування має відповідну економічну термінологію та свою реальну предметність. Перспективами дослідження визначено розгляд питання, де використовуються інтерактивні методи навчання як переважачий фактор оптимізації процесу оволодіння студентами англійською мовою за професійним спрямуванням, що надає потенціал об’єднувати студентів на парних, індивідуальних та групових видах роботи. Якість освіти – штучний різновид, що відтворює усі складники і площини росту освіти як порядку. Важливим положен-

ням здобутку продуктивності функціонування вищої освіти та постачання вищої якості навчання фахівців є діяльність результативної системи вищої освіти в державі. Тому потрібно наблизити зміст та методи навчання до практичних потреб студентів з обов'язковим урахуванням їхніх інтересів та необхідної мотивації. Необхідно підбирати навчальний матеріал, що відображає сучасні та професійні проблеми працівників економічної сфери та шляхи їх практичного вирішення.

Ключові слова: *якість, студенти, економіка, термінологія, метод.*

Актуальність. Володіння іноземною мовою призводить до відкриття міжнародних кордонів, розширення міжнародного співробітництва. Іноземна мова – засіб міжкультурного спілкування фахівців будь-якої професії у сучасному розвитку ділових контактів у різних країнах світу. Міжкультурне спілкування здійснюється все частіше спеціалістами, в тому числі економістами, які здійснюють робочу діяльність у міжнародних компаніях або компаніях-партнерах, які мають спільну справу для співпраці.

Тому якість викладання англійської мови за професійним спрямуванням спрямована на покращення і розвиток у студентів навичок усного та писемного мовлення на базі професійної лексики шляхом культивування словникового запасу фахової термінології, знання мови документів за потребою.

Та, зважаючи на те, що сучасне покоління студентів намагається вилучити від викладачів нові підходи, методи і форми в подачі знань, викладачі ставлять собі за завдання відшукати якісні, ефективні напрями в навчанні англійської мови для швидшого та оптимізованого інтегрування її студентами. Тож актуальність обраної теми є безсумнівною.

Метою статі є розгляд особливостей викладання англійської мови за професійним спрямуванням майбутнім економістам.

Виклад основного матеріалу дослідження. Енциклопедичні тлумачення розкривають філософське розуміння якості, як, наприклад, визначення, запропоноване у словнику С. Ожегова: якість – це наявність істотних ознак, властивостей, особливостей, що відрізняють один предмет або явище від інших [6, с. 241]. Отже, якість – ідеологічна категорія, що висловлює сумісність істотних ознак і властивостей, які вирізняють один предмет або явище від інших і надають йому зумовленості.

Якість предмета або явища в основному не призводить до окремих його особливостей. Вона поєднана з предметом як цілим, оточує його цілком й невіддільна від нього. Відповідно, твердження якості поєднане з існуванням предмета. Предмет не може, лишаючись самим собою, залишити свою якість. Сьогодні категорія «якість» твердо увійшла й у сферу освіти, і в актив педагогічних понять із сумарного значнішого навантаження як спільність достеменних властивостей, що охарактеризовують ясність об'єкта. Відзначаємо факт різноманітних дослідних теорій та дослідних умінь щодо розуміння феномену якості освіти. Якість освіти – штучний різновид, що відтворює усі складники й площини росту освіти як порядку.

Різновид «якість» у педагогічній теорії і практиці активно застосовують для аналізу й інтерпретації різних явищ педагогічної дійсності в межах моніторингових досліджень. Одним із напрямків такого аналізу є системний розгляд якості знань учнів і шляхів його вдосконалювання. Так, якість набутих учнями у школі знань прямо пропорційно пов'язана з їхнім успішним навчанням у вищому навчальному закладі, а якість знань випускників ВНЗ безпосередньо пов'язана з умінням і навичками орієнтуватися в складних питаннях професійного й громадського життя [3, с. 49–50].

Специфічним для системи освіти є той факт, що одиницею виміру якості тут є кваліфікований спеціаліст, який постає продуктом системи освіти. Можливість оцінки якості цього продукту віддалена від безпосереднього прийняття управлінських рішень доволі великим інтервалом часу, який визначений терміном повного освітнього циклу [2, с. 32]. Система загального управління якістю – це метод управління виробництвом, зокрема виробництвом продуктів інтелектуальної діяльності у вищих навчальних закладах [5, с. 63]. Отже, важливим положенням здобутку продуктивності функціонування вищої освіти та постачання вищої якості навчання фахівців є діяльність результативної системи вищої освіти в державі. Нині в Україні утворилася розбіжність між нормами новочасного суспільства до фахівця і дійсним рівнем готовності студента у вищому навчальному закладі. Якість вищої освіти не може постачати безпомічним ставленням держави до науково-педагогічних кадрів. Авторитетність викладацької роботи безнадійно зменшується.

Головною з основних проблем навчання іноземної мови за професійним спрямуванням у ВНЗ є те, що студенти фактично за короткий та визначений термін мають оволодіти основами економічних систем, а без базових знань спеціальної професійної лексики це неможливо. Однією з особливостей професійно-орієнтованого вивчення англійської мови майбутніми економістами є те, що студенти, крім загальнонавчальної міжстильової лексики, вивчають лексику, властиву певній професійній групі, тобто ту лексику, яка використовується в економічній галузі.

Так, наприклад: Mercantilism is a political and economic system that arose in the 17th and 18th centuries. It purports that a country's economic strength is directly related to the maintenance of a positive (1) balance of trade. That is, in order to remain economically and politically viable a country must export more than it imports. Such a phenomenon, according to mercantilist thought, results in a surplus of gold in the practicing country's treasury – Меркантилізм – це політична та економічна система, що виникла в 17-18 століттях. У ній стверджується, що економічна сила країни безпосередньо пов'язана з підтримкою позитивного (1) сальдо торгівлі. Тобто щоб зберегти економічну та політичну життєздатність, країна повинна експортувати більше, ніж імпортувати. Таке явище, на думку меркантиліста, призводить до надлишку золота у скарбниці практикуючої країни [3, с. 32].

Під час перекладу економічних текстів слід пам'ятати, що багато звичайних слів в економічних текстах можуть мати термінологічне значення, і для того щоб уникнути помилок, потрібно користуватися відповідними словниками та довідниками. Ще, наприклад, деякі терміни мають найширший ряд синонімів у словах-прикметниках, що є дуже популярним в англійській мові. Давайте розглянемо приклад: Please pay attention to the synonymic row of the adjective predominant: 1) absolute, all-powerful, arbitrary, authoritative, capital, chief, controlling, directing, dominant, dominating, effective, governing, holding the reins, imperious; 2) influential, leading, main, mighty, official, overbearing, overpowering, paramount, preponderant, prevailing, prevalent, primary, prime, principal, prominent, reigning, sovereign, superior, superlative, supervisory, supreme, surpassing, transcendent, weighty – Зверніть увагу на синонімічний рядок прикметника, що переважає: 1) абсолютний, всемогутній, довільний, авторитетний, капітал, керівник, контролюючий, керуючий, домінуючий, домінуючий, ефективний, керуючий, тримаючи поводи, владна; 2) впливовий, провідний, головний, могутній, офіційний, владний, непосильний, першочерговий, переважний, первинний, головний, видатний, правлячий, суверенний, вищий, наглядовий, верховний, перевершуючи, трансцендентний, вагомий [4, с. 33].

Тому, щоб оволодіти правильним значенням цього прикметника в реченні, потрібно досконало орієнтуватися в перекладі речення і за змістом вже правильно підібрати той чи інший переклад. Сьогодні все більшого поширення набуває комунікативний підхід до вивчення іноземних мов, який спрямований на формування умінь та навичок спілкування в тій чи іншій формі (читання, письмо, говоріння, сприйняття мови на слух) і допомагає зняти природну скутість під час спілкування з іншомовним співрозмовником [1, с. 20].

Ряд навчально-методичного забезпечення, про яке задалегідь піклується ВНЗ, а саме підручники, різноманітні наочні посібники, аудіо- та відеоматеріали, комп'ютерні та технічні засоби, що використовуються під час навчання, дозволяють створити штучне, але наближене до реальності іншомовне буття і мотивувати студентів до спілкування англійською мовою.

Сьогодні все більшого поширення набувають інтерактивні методи навчання, які дають спроможність об'єднувати індивідуальні, парні та групові види роботи, значно підвищують рівень володіння англійською мовою і внутрішню мотивацію студентів.

Суть інтерактивного навчання – в тому, що навчальний процес відбувається за умови постійної, активної взаємодії викладача та всіх студентів. Інтерактивне навчання передбачає моделювання життєвих ситуацій, використання рольових ігор, вирішення певних проблеми на основі аналізу обставин та відповідної ситуації [7, с. 7]. Креативне мислення розвивається у студентів під час створення проблемної ситуації, яку викладач англійської мови надає, залучаючи інтерактивні технології. Це надає вагому можливість викладачу опинитись на стороні окремого слухача та спостерігаючого. Реалізація індивідуального та диференційованого підходу до навчання дає можливість студентам як набути, так і відпрацювати особові здібності креативності, творчості, інтелектуальності, цікавості, захопленості до комунікативної ситуації.

Темами для рольових ігор, штучно створених для навчання студентів іноземної мови за професійною спрямованістю, можуть бути такі, що пов'язані з їхньою майбутньою професійною та науковою діяльністю: «Влаштування на роботу», «Співбесіда з працедавцем», «Наукова конференція, симпозіум», «Купівля акцій на фондовій біржі», «Прибуток від збуту товарів», «Аукціонерне товариство», «Діловодство», «Монополія», «Відділ бухгалтерії», «Маркетинг та просування бізнесу», «Екобізнес», «Річна зустріч аукціонерів», «Світова економіка», «Проблеми економічного росту», та інші.

Розглянемо гру «Екобізнес». Це групова гра, в якій необхідно створити 3 команди. Кожна команда має певні обов'язки. У запропонованій грі можна самостійно обрати вид бізнесу і схему із проблемно створеної ситуації. Гравцям необхідно за допомогою карток, правил, допоміжної схеми вирішити усі питання, які стосуються бізнесу, налагодити стабільність у прибутку, прослідкувати за виплатою податків, забезпечити постачання якісних товарів, прорахувати відсоток для заробітної плати працівникам. Така гра є дуже цікавою для студентів. Вони захоплені нею і з максимальної віддачею виконують усі поставлені завдання. Гра наближує студентів до дійсності, у грі багаторазово застосовується економічна лексика, використовується словникова

комбінація, відпрацьовується комунікативний підхід, згуртування команд залишається після ігор і створює доброзичливу атмосферу у групі після завершення занять з англійської мови.

Під час гри відтворюється ситуація, яка особливо важлива в навчанні професійної іноземної мови у студентів економічного профілю, адже студенти можуть отримати корисні знання про економічний устрій у різних країнах світу і бути досвідченими в темі економічних відносин та різноманітних видів економічних процесів, засвоїти техніку спілкування з аукціонерами, власниками величних корпорацій, у володінні яких знаходяться акції, розвинути критичне мислення та навички економічного красномовства під час створення дочірнього підприємства або філії, ознайомитись зі специфікою проведення економічної документації під час виплати податків від прибутку.

Висновки. Ураховуючи властивості, особливості та набутий позитивний лад, які мають бути наближені під час оволодіння майбутніми економістами англійською мовою за професійним спрямуванням на заняттях у ВНЗ, треба враховувати всі фактори під час засвоєння набутих ними знань до пристосування їх у дійсному житті. Саме тому в цих процесах засвоєння нової лексичної термінології студентів максимально наближають до реалій, використовуючи інтерактивні технології під час практичних занять з англійської мови, щоб вони на прикладі відчули всю серйозність та відповідальність, де вони мають правильно, змістовно, безпомилково застосувати набуті лексичні знання та перекласти текст правильно. Тому потрібно наблизити зміст та методи навчання до практичних потреб студентів, з обов'язковим урахуванням їхніх інтересів та необхідної мотивації. Необхідно підбирати навчальний матеріал, що відображає сучасні та професійні проблеми працівників економічної сфери та шляхи їх практичного вирішення.

Численні особливості викладання іноземної мови за професійним спрямуванням потребують подальшого дослідження з метою пошуку методів та засобів навчання, які дозволять підвищити, покращити рівень мовної підготовки майбутніх економістів, що є однією з важливих умов вдалого працевлаштування.

ЛІТЕРАТУРА

1. Артемьева О.А. Методология организации профессиональной подготовки специалиста на основе межкультурной коммуникации. Тамбов : ТГТУ, 2005. 159 с.
2. Беляков С.А. О системных аспектах организации управления образованием. *Университетское управление: практика и анализ*. 2006. № 1(41). С. 32–41.
3. Воротилов В. Анализ основных подходов к определению качества образования. *Высшее образование в России*. 2006. № 11. С. 49–51.
4. Ковалик Н.В. Англійська мова з основ міжнародної економіки. Київ, 2014. 480 с.
5. Коровкин М.В. Система менеджера та качества в вузе. *Инженерное образование*. 2005. № 3. С. 62–73.
6. Ожегов С.И. Словарь русского языка : ок. 57 000 слов. Москва : Рус. яз., 1982. 816 с.
7. Пометун О.І. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання : наук.-метод. посібн. Київ : Видавництво А. С. К., 2004. 192 с.

A. L. Shtepa. Quality of teaching English for specific purposes for students of economic specialties. – Article.

Annotation. The article is devoted to the topical issue of the quality of teaching future specialists in economics in the discipline of English for professional purposes. The article analyzes the quality of effective teaching of English in a professional direction with the help of new professionally-oriented learning technologies. The author concludes that it is when translating economic texts that we should not forget that the vocabulary of the economic direction has the appropriate economic terminology and its realities. The prospects of the study are to consider the issue of using interactive teaching methods as a predominant factor in optimizing the process of mastering English by students in a professional field, which provides the potential to connect students in pair, individual and group work.

Keywords: quality, students, economics, terminology, method.

A. Shtepa. The quality of teaching English for specific purposes for students of economic specialties. – Article.

Summary. The article is devoted to the topical issue of the quality of teaching future specialists in economics in the discipline of English for professional purposes. The article analyzes the quality of effective teaching of English in a professional direction with the help of new professionally-oriented learning technologies. The author concludes that it is when translating economic texts that we should not forget that the vocabulary of the economic direction has the appropriate economic terminology and its realities. The prospects of the study are to consider the issue of using interactive teaching methods as a predominant factor in optimizing the process of mastering English by students in a professional field, which provides the potential to connect students in pair, individual and group work.

Key words: quality, students, economics, terminology, method.